

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **L. D.**
bytem K. S. X, X L.
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Dítětem, MBA, LL.M.
sídlem Horní náměstí 19, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 1056/40a, 779 11 Olomouc

**o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2018, č. j. KUOK 119634/2018, ve věci
přestupku**

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2018, č. j. KUOK 119634/2018, **se ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Litovel (dále jen „městský úřad“) ze dne 7. 6. 2018, č. j. LIT 10973/2018. Městský úřad tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o silničním provozu“).
2. Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 12. 10. 2016 v 10.53 h na pozemní komunikaci v obci Litovel na ulici Žerotínova před začátkem zastavěného území obce ve směru jízdy od obce Tři Dvory řídil osobní motorové vozidlo BMW, RZ x, přičemž tímto vozidlem

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci o více než 40 km/h - jel rychlostí 93 km/h, po odečtení odchylky ± 3 km/h jel rychlostí 90 km/h a tím porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a byla mu uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců.

3. **Žalobce v žalobě** namítal, že se nemohl seznámit s podklady řízení, namítal vzdálenost rychloměru od měřeného vozidla, že nejel takovou rychlostí, protože vyjel z ulice Pavlínka, že žalobci nebyly přečteny při jednání listiny, že se městský úřad nevypořádal s namítanými skutečnostmi, že nebyl zjištěn dostatečně skutkový stav, že odstavné i měřicí stanoviště bylo jinde, že nesprávně byly označeny jako účelové důkazy fakturou s uvedením času služby v pneuservisu, čestné prohlášení a návrh na výslechy svědků; že nebylo možné takové zrychlení, že nesprávný byl záznam z rychloměru, že navržené důkazy prokazují opak, že měl být vypracován znalecký posudek a konečně **žalobce namítal zánik odpovědnosti za přestupek a protiústavnost § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí žalovaného o odvolání (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“).**
4. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** zejména uvedl, že žalobce nehovoří o tom, co měly navrhované důkazy vlastně prokázat, že tvrzení o vjezdu na komunikaci z vedlejší ulice bylo nepodložené a nemohlo vyvrátit naměřenou rychlost rychloměrem. Správní orgány provedly důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Zpochybňování správnosti měření městskou policií nemělo žádnou oporu ve spisovém materiálu a bylo pouhou spekulací. Přenesené důkazní břemeno žalobce neunesl. Posouzení námitky zániku odpovědnosti za přestupek ponechal žalovaný na krajském soudu.
5. **Žalobce v replice** uvedl, že od počátku řízení předkládal a navrhoval důkazy, které vyvracely tvrzení správních orgánů o průběhu skutkového děje – výslech zaměstnance pneuservisu a dále pana J. V., který se s žalobcem potkal v pneuservisu a odjížděl z něj ve stejnou chvíli jako žalobce, a to za vozidlem žalobce. Žalobce předložil výpočet maximální rychlosti na délce dráhy od křižovatky po místo, kde byla rychlost žalobce naměřena. Z toho vyplynulo, že mohl dosáhnout rychlosti 74,1 km/h. Jestliže žalovaný při kontrolním měření vzdálenosti od křižovatky ulic Žerotínova a Pavlínka a místa, kde byla změřena rychlost vozidla žalobce na serveru www.mapy.cz, naměřil jinou hodnotu, mohl ji dosadit do předloženého vzorce a zjistil by, že ani na délce dráhy 82 m nemohl žalobce dosáhnout rychlosti, která je žalobci kladena za vinu, nýbrž maximálně rychlosti 85,175 km/h. Nad rámec výše uvedeného žalobce požadoval také provedení pokusu na místě. Výtka k pasivitě žalobce při zjišťování skutkového děje nebyla adekvátní. Správní orgány nemohly rozhodovat na základě jediného důkazu s odůvodněním, že se jedná o jednoznačný důkaz, aniž by se řádně vypořádaly s dalšími předloženými důkazy.
6. **Při jednání soudu** žalobce nepopíral překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci, ale zásadně odmítal překročení rychlosti o více než 40 km/h. Od počátku řízení žalobce namítal a snažil se prokázat, že předmětný rychloměr měřil chybně, což vyplývá nejen z navrhovaných důkazů, které správní orgány však odmítly provést, ale také z rozporů mezi výpověďmi svědka F. a vzdálenosti měřicího přístroje od značky „Začátek obce“ a skutečné vzdálenosti mezi těmito místy, která činí 219 m. Nadto odpovědnost za přestupek zanikla, protože přechodné ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je retroaktivní a protiústavní.

7. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), s přihlédnutím k § 7 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“) a k § 112 a § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého *odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku (dále jen "pachatel") příznivější.*
8. **Ze správního spisu** soud ve vztahu k zániku odpovědnosti za přestupek zjistil, že žalobce přestupek spáchal dne 12. 10. 2016. Rozhodnutí žalovaného o odvolání žalobce převzal dne 10. 12. 2018.
9. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Podle § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky *na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*
11. Podle § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky *ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*
12. Podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb., dále jen „Listina“) *trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.*
13. Podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích *přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; **přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky.***
14. Podle § 32 odst. 3 část věty před středníkem zákona o odpovědnosti za přestupky *byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání.*
15. V posuzovaném případě uběhly od spáchání přestupku dva roky dne 12. 10. 2018 a žalovaný doručil rozhodnutí o odvolání zástupci žalobce dne 10. 12. 2018, tedy po uplynutí dvouleté lhůty podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích.
16. Podle právní úpravy účinné ke dni spáchání přestupku a do 30. 6. 2017 přestupek nebylo možné projednat po datu 12. 10. 2018 (pojem „projednat“ rozuměj ve smyslu doručit rozhodnutí o odvolání - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2010, č. j. 9 As 89/2010-91, www.nssoud.cz, a tam citovanou judikaturu).
17. Podle právní úpravy účinné ode dne 1. 7. 2017 zaniká odpovědnost za předmětný přestupek za tři roky.

18. Zánik odpovědnosti za přestupek za dva roky je pro žalobce příznivější než zánik odpovědnosti za přestupek za tři roky. Byla tedy naplněna hypotéza věty druhé čl. 40 odst. 6 Listiny a podle zdejšího soudu je třeba ji v posuzovaném případě aplikovat. Tento závěr je v souladu i s § 112 odst. 1 věta druhá, část za středníkem zákona o odpovědnosti za přestupky (*podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější*). Podle zdejšího soudu mají poslední citovaná ustanovení přednost před § 112 odst. 2 věta druhá zákona o odpovědnosti za přestupky, které je v rozporu s § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky i s čl. 40 odst. 6 Listiny.
19. Zásada zákazu retroaktivity je jedním z definičních znaků demokratického právního státu, ve kterém musí mít adresáti právních norem reálnou možnost seznámit se předem s jejich obsahem a poznat tak rozsah svých práv a povinností a je normativně vyjádřena v zásadě právního státu podle čl. 1 odst. 1 Ústavy [nález Ústavního soudu České a Slovenské Federativní Republiky ze dne 10. 12. 1992 sp. zn. Pl. ÚS 78/92 (nález č. 15, Sbírka usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR, Praha: Linde Praha, a.s., 2011, s. 92); dále nález ze dne 24. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93 (N 25/1 SbNU 189; 131/1994 Sb.)].
20. Ke shodnému právnímu názoru dospěli v podrobném a přesvědčivém rozboru autoři následujících článků: GRYGAR, Tomáš. K ústavní (ne)slučitelnosti nepravé retroaktivity v otázce promlčení přestupků v novém přestupkovém zákoně. Právní rozhledy, č. 19/2017, s. 665; STRAKOŠ, J. Poznatky k přechodným ustanovením zákona č. 250/2016 Sb. hmotněprávní povahy a úvahy nad nimi II. Správní právo, 2018, č. 6, str. 365, a Správní právo č. 3/2018, str. 188-201 (část I); VEDRAL, J. K novému zákonu o přestupcích. Správní právo, 2017, č. 7, str. 411 (vše veřejně dostupné i na internetu, pro stručnost soud na tyto články odkazuje).
21. O problematičnosti i naléhavosti řešení této otázky svědčí i odlišné stanovisko ústavního soudce L. D. v usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 10. 2019, sp. zn. II. ÚS 2888/18. Pro úplnost soud dodává, že toto usnesení bylo zveřejněno až dne 7. 11. 2019, tedy dva dny po vyhlášení tohoto rozsudku.
22. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
23. Úspěšnému žalobci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. soud přiznal odměnu za zastupování, spočívající v odměně za tři úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni vydání rozsudku, za převzetí věci, podání žaloby a účast u jednání soudu, tj. 3 x 3 100 Kč, tj. 9 300 Kč. Odměnu za repliku soud nepřiznal, nešlo o účelný úkon, soud ji nevyžadoval a nepřinesla do věci nic nového. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, tj. celkem 900 Kč. K částce 10 200 Kč náleží daň z přidané hodnoty ve výši 2 142 Kč. Dále úspěšnému žalobci náleží náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Náhrada za návrh na přiznání odkladného účinku ve výši 1 000 Kč žalobci nenáleží, jelikož žalobce nebyl s návrhem úspěšný, protože neosvědčil tvrzení uvedená v návrhu. Celková náhrada nákladů řízení činí 15 342 Kč.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 5. prosince 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně